

ภาษีพลาสติก คือ แหล่งรายได้ใหม่ของงบประมาณ EU

By thaieurope - May 26, 2022

>>> ภาษีพลาสติกของสหภาพยุโรปที่จัดตั้งวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2564 พิจารณาจากปริมาณขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ไม่รีไซเคิลที่ผลิตขึ้นโดยแต่ละรัฐสมาชิก นำเงินดังกล่าวให้เป็นงบประมาณของสหภาพยุโรปของปี 2021-2027

>>> เงินที่ต้องจ่ายจะคำนวณโดยน้ำหนักของขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ไม่รีไซเคิล โดยมีอัตราคงที่ คือ 0.80 ยูโรต่อกิโลกรัม โดยคำนวณตามข้อมูล Eurostat data

>>> ยกตัวอย่างในออสเตรียซึ่งมีขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกมากกว่า 200,000 ตันที่ไม่รีไซเคิล โดยมีตัวเลขสถิติจาก NGO นับตั้งแต่การใช้ภาษีดังกล่าว ออสเตรียได้เสียเงินไปกว่า 220 ล้านยูโร ซึ่งได้มีหลายฝ่ายออกมากล่าวว่าบริษัทผู้ผลิตเป็นคนสร้างขยะขึ้นมา ดังนั้นรัฐบาลต้องมีการคิดกลไกในการให้ผู้ผลิตและผู้ขายเป็นคนจ่าย เพื่อทำให้เกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนมาใช้วัสดุที่สามารถรีไซเคิลได้

ความตกลงปารีสเป็นเสมือนหัวใจหลักที่ทุกประเทศทั่วโลกพยายามที่จะออกนโยบายให้ประเทศของตนสามารถบรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้ได้ โดยสหภาพยุโรปก็เป็นหนึ่งในผู้เล่นที่มีการตั้งเป้าหมายอย่างทะเยอทะยานเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ คือ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ 55% ภายในปี 2030 ทำให้สหภาพยุโรปได้ออกยุทธศาสตร์และมาตรการต่าง ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของ EU Green Deal ออกมาเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ซึ่ง EU Green Deal เป็นแพ็คเกจที่ครอบคลุมทั้งมาตรการภาษีและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี หนึ่งในนั้นคือ “Plastic Tax” หรือภาษีพลาสติกของสหภาพยุโรป โดยเป็นหนึ่งในหลายมาตรการของการปฏิรูปภาษีซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดการใช้วัตถุดิบและลดการเกิดของเสีย ส่งเสริมการมุ่งไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน

การเก็บภาษีหรือสิ่งจูงใจทางภาษี สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคของประชาชนได้ และนำมาใช้ได้ในแต่ละขั้นตอนของวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์หรือสินค้าต่าง ๆ ได้ เพื่อผลักดันให้เกิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างเช่น ในขั้นตอนการผลิตจะเก็บภาษีจากการสกัดแยกวัตถุดิบมาใช้ หรือเก็บภาษีจากการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณคาร์บอนสูง เช่น เหล็กกล้า หรือการเก็บภาษีจากปริมาณของเสียที่เกิดขึ้น

ภาษีขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ไม่รีไซเคิล เป็นมาตรการภาษีล่าสุดที่สหภาพยุโรปนำมาใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2564 และสามารถนำมาปรับใช้ได้ ณ จุดต่างๆ ของวงจรชีวิตของพลาสติก มาตรการฯ นี้ เป็นส่วนหนึ่งของ EU recovery package ซึ่งรัฐสมาชิกต้องจ่ายเงินสมทบรัฐสมาชิกที่เก็บได้จากภาษีพลาสติกเข้าเป็นเงินงบประมาณของสหภาพยุโรป โดยพิจารณาจากปริมาณขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ไม่รีไซเคิลที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศรัฐสมาชิก เงินดังกล่าวจะนำมาสมทบเป็นงบประมาณของสหภาพยุโรปสำหรับปี 2021-2027 (พ.ศ. 2564 – 2570) เพื่อนำมาใช้ในการฟื้นฟูสหภาพยุโรปอันเป็นผลมาจากการระบาดของโควิด-19 (NextGeneration EU)

เงินที่ต้องจ่ายจะคำนวณโดยน้ำหนักของขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ไม่รีไซเคิล โดยมีอัตราคงที่ คือ 0.80 ยูโรต่อกิโลกรัม โดยคำนวณตามข้อมูล Eurostat data ซึ่งรัฐสมาชิกต้องมีการรวบรวมข้อมูลและรายงานภายใต้ข้อกำหนดการรายงานที่มีอยู่แล้ว (ตาม Packaging and packaging waste Directive และ Implementing Decision (Decision (EU) 2019/665))

ยกตัวอย่างในประเทศออสเตรียซึ่งมีขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกเกิดขึ้นประมาณ 300,000 ตันต่อปี โดยมีขยะพลาสติกมากกว่า 200,000 ตันที่ไม่ได้รีไซเคิล ตัวเลขสถิติจากองค์กรนอกภาครัฐ (NGO) พบว่า นับตั้งแต่มาตรการภาษีพลาสติกดังกล่าวมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2564 รัฐบาลออสเตรียต้องจ่ายเงินไปกว่า 220 ล้านยูโร ซึ่งหลายฝ่ายได้ออกมากล่าวว่าบริษัทผู้ผลิตเป็นคนสร้างขยะขึ้นมา ดังนั้น รัฐบาลต้องมีการคิดกลไกในการให้ผู้ผลิตและผู้ขายเป็นคนจ่ายเงินดังกล่าวเพื่อลดการเกิดขยะพลาสติก และควรขยายระบบรับคืนบรรจุภัณฑ์ที่นำกลับมาใช้ซ้ำได้ (reusable packaging) ให้ครอบคลุม เพื่อเปลี่ยนมาใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ ในปัจจุบันออสเตรียมีระบบเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้ เช่น ขวดแก้ว ผ่านระบบมัดจำ โดยหากผู้บริโภคนำขวดแก้วสำหรับเครื่องดื่มที่ใช้แล้ว (เช่น ขวดเบียร์) มาคืนจะได้รับเงินคืน 50 เซ็นต์ต่อขวด

จากข้อมูลของ NGO ที่คำนวณอย่างเป็นทางการ ในปี 2019 ออสเตรียมีการรีไซเคิลขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติก อยู่ที่เพียง 30.8% แต่จากข้อมูลของ Altstoff Recycling Austria (ARA) พบว่า ในทางปฏิบัติมีอัตราที่ต่ำกว่าตัวเลขนี้ ซึ่งหากเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในสหภาพยุโรป ออสเตรียอยู่ในอันดับที่สี่จากท้าย โดยประเทศเนเธอร์แลนด์และสวีเดน มีอัตราการรีไซเคิลขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกสูงเป็นอันดับ 1 และ 2 คิดเป็น 57% และ 53% ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยการรีไซเคิลขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกของสหภาพยุโรปอยู่ที่ 41%

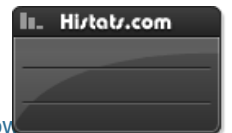
หมายเหตุ “EU Own Resource” หมายถึง แหล่งที่มาของรายได้หรือแหล่งเงินงบประมาณของสหภาพยุโรป ซึ่งปัจจุบันแหล่งรายได้สำคัญของสหภาพยุโรปสำหรับปี 2021 – 2027 ประกอบด้วย 3 แหล่ง คือ ภาษีศุลกากร (custom duties) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ที่เก็บรวบรวมจากรัฐสมาชิก และเงินสมทบโดยตรงจากรัฐสมาชิกในสหภาพยุโรป หรือที่เรียกว่า รายได้มวลรวมประชาชาติ (Gross National Income: GNI) และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป แหล่งรายได้ใหม่สมทบในงบประมาณของสหภาพยุโรปมาจากภาษีจากขยะบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ไม่รีไซเคิล

ข้อมูลเพื่อใช้คำนวณปริมาณขยะพลาสติกของแต่ละประเทศ : <https://ec.europa.eu/eurostat>

ที่มา : <https://today.euro-24.com/news/83041.html>

<https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2021/09/plastic-tax.html>

<https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/long-term-eu-budget/2021-2027/revenue/own-resources/plastics-own-resources>

โดยสำนักงานที่ปรึกษาด้านอุตสาหกรรมในต่างประเทศ ประจำกรุงเวียนนา

สนับสนุนโดยงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศ ข้อมูลจากทีมประเทศไทย ณ กรุงบรัสเซลส์
และส่วนราชการไทยทุกแห่งในยุโรป © 2548 - 2560 Thaieurope.net. สงวนลิขสิทธิ์